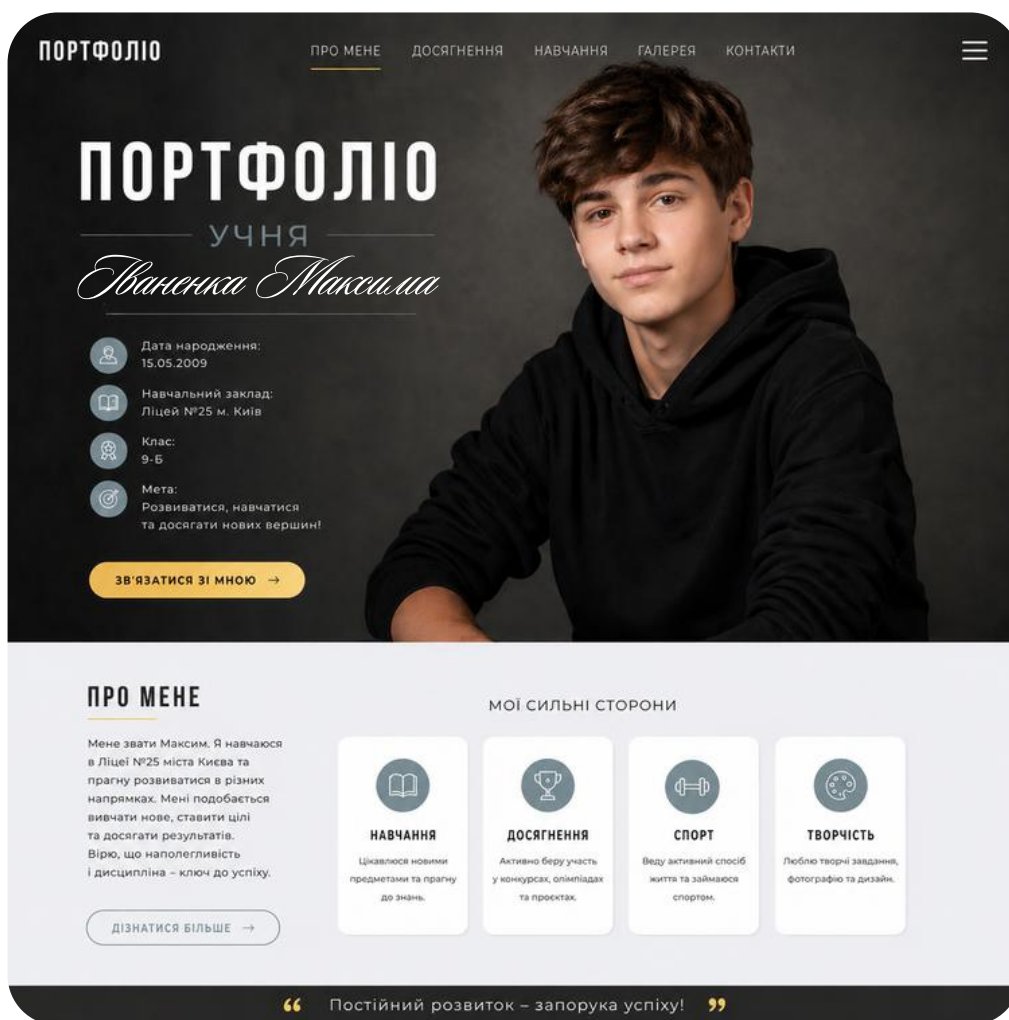

Портфоліо — навігатор профільного навчання

Методичний гайд

Якщо для вас була корисною ця розробка,
приєднуйтеся до Viber-спільноти
«ЗБД.у школі з «Ранком»

Від ідеї до системи

1 Мотивація для учня / учениці

Портфоліо — це твоя «історія успіху» та життєпис

Це спосіб зафіксувати твої унікальні досягнення, думки та емоції. Воно допомагає побачити твій реальний прогрес: те, що раніше здавалося складним, сьогодні вже є твоїм здобутком.

Твій інструмент для самопізнання

Ведення портфоліо дозволяє знайти відповідь на питання «Хто я?» та відкрити своє «Власне Я». Це допоможе тобі самостійно виявити свої таланти, нахили та сильні сторони, а також зрозуміти «зони розвитку» (те, що варто підтягнути).

Навігатор у виборі майбутньої професії

Якщо ти вестимеш портфоліо постійно, у старших класах тобі буде значно легше визначитися, який профіль обрати та до якого навчального закладу вступати. Воно стане базою для створення твоєї персональної освітньої траєкторії — шляху, який найкраще розкриє твій потенціал.

Можливість керувати своїм життям

За допомогою портфоліо ти навчишся ставити реальні цілі за методикою **SMART** та використовувати алгоритм **GROW** для їх досягнення. Це перетворить тебе на людину, яка сама керує власним навчанням та розвитком.

Розвиток життєстійкості

Аналізуючи свої роботи та навіть помилки (через розділи «рефлексія» та «інсайти»), ти вчишся робити висновки зі складних ситуацій. Це робить тебе сильнішим духом і допомагає адаптуватися до будь-яких викликів.

Від ідеї до системи

1 Мотивація для учня / учениці

Візуалізація досягнень

Портфоліо дозволяє збирати не лише грамоти, а й усе, чим ти пишаєшся: фотографії проєктів, записи виступів, малюнки чи волонтерський досвід. Це твоя особиста зона гордості, яка підвищує віру в себе.

Творча свобода

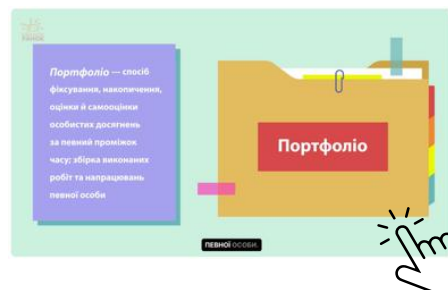
Портфоліо може бути будь-якого формату — паперовим, цифровим чи навіть вебсторінкою. Його можна зробити яскравим, використовуючи улюблені образи чи героїв, що зробить процес наповнення цікавим хобі, а не обов'язком.

2 Вибір формату

Запропонуйте учням та ученицям свободу вибору (це підвищує відповідальність):

- Цифрове портфоліо (рекомендовано): Google Sites, Canva, Padlet або Notion.
- Аналогове: папка-реєстратор з розділювачами.

Перегляньте анімацію про створення портфоліо, запропонуйте його структуру.

3 Регламент наповнення

Визначте періодичність. Наприклад: один раз на місяць — «День рефлексії», коли учні / учениці переглядають свої роботи за минулі тижні та відбирають найкращі.

Як оцінювати прогрес?

Портфоліо — це інструмент формувального оцінювання

Ставити оцінку «10» чи «5» за особистий шлях учня / учениці неможливо.

Замість цього використовуйте наступні **критерії**:

Повнота та регулярність

Чи представлені всі обов'язкові розділи (самодіагностика, досягнення, проєкти)?

Аргументованість вибору

Наскільки чітко учень / учениця пояснює, чому ця робота / досягнення важлива для його / її майбутнього

Динаміка досягнень

Чи бачимо ми прогрес?
Наприклад: у вересні учень / учениця мав / мала лише інтерес до біології, а в грудні вже має сертифікат онлайн-курсу

Естетика та структура

Зручність навігації та логіка викладу

Інструмент оцінювання:

Короткий чекліст або «Зірковий зворотний зв'язок»
(Вчитель пише: «Мені подобається, як ти структурував розділ проєктів. Зверни увагу на опис своїх м'яких навичок»).

Як проводити рефлексію: техніки та запитання

Рефлексія — це «серце» портфоліо. Без неї це просто склад документів.

Метод «Три запитання»

(після кожного доданого елемента)

Для кожної грамоти, роботи чи звіту учень / учениця має коротко написати:

- Чому я додав це до портфоліо?
- Яку навичку я розвинув, виконуючи це завдання?
- Як цей досвід впливає на мій вибір майбутнього профілю?

Техніка «Профільний компас»

(раз на семестр)

Учень / учениця аналізує зібраний матеріал та відповідає на запитання:

- «Дивлячись на мої успіхи, які 3 предмети даються мені найлегше та із задоволенням?»
- «Якої інформації мені не вистачає, щоб остаточно обрати профіль?»

Групове обговорення «Жива виставка»

Учні / учениці презентують у парах один одному / одна одній свої найцікавіші знахідки за місяць. Це допомагає подивитися на себе очима інших.

Роль вчителя (тьюторська позиція)

Учитель / учителька не контролер, а наставник (тьютор). Не диктуйте, що класти в папку. Запитуйте: «Як ти думаєш, цей проєкт показує твої лідерські якості чи аналітичні?».

Створення ситуації успіху. Допоможіть учням / ученицям, які «нічого не роблять», знайти їхні приховані таланти (наприклад, допомога в організації шкільного свята — це шлях до Event-менеджменту).

Захист портфоліо

Фінальний етап — коротка презентація (3-5 хвилин) перед класом або комісією: «Мій вибір майбутнього профілю навчання: обґрунтування на основі портфоліо». Це логічна точка, де учень / учениця каже: «Я обираю STEM-кластер, бо в моєму портфоліо є успішні проєкти з програмування, високий бал за тест на логіку та сертифікат олімпіади з математики».

Чи є готовність до запуску?

- ☐ Чи є в учнів / учениць шаблони або структура (перелік розділів)?
- ☐ Чи виділено в розкладі час для рефлексії?
- ☐ Чи знають батьки про мету ведення портфоліо (щоб вони підтримували, а не робили за дитину)?